

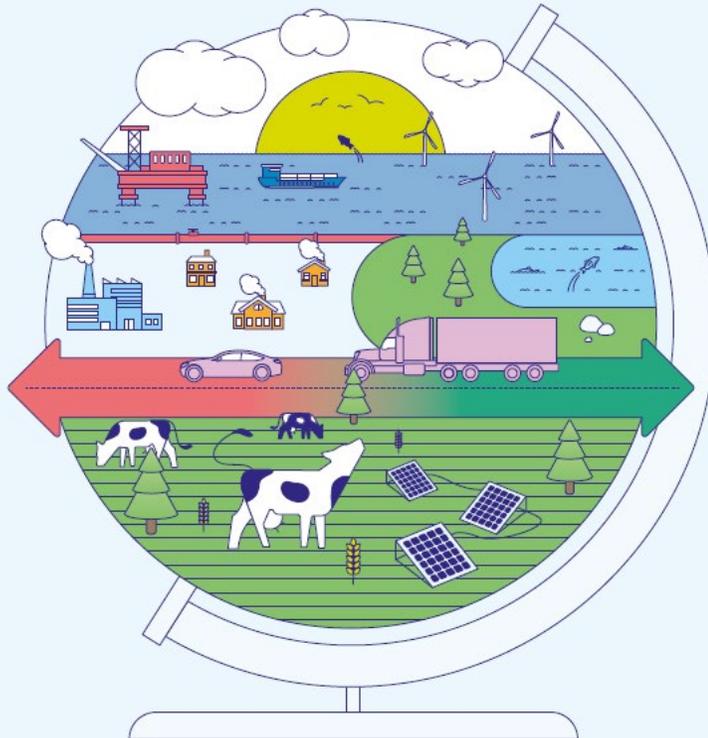

Universitetet
i Stavanger

Kva skal til for å lykkast med omstillinga?

GCE Ocean Technology: Ocean Innovation Lab
Solstrand, 7. mai 2024

Klimautvalget 2050

Omstilling til lavutslipp

Veivalg for klimapolitikken mot 2050

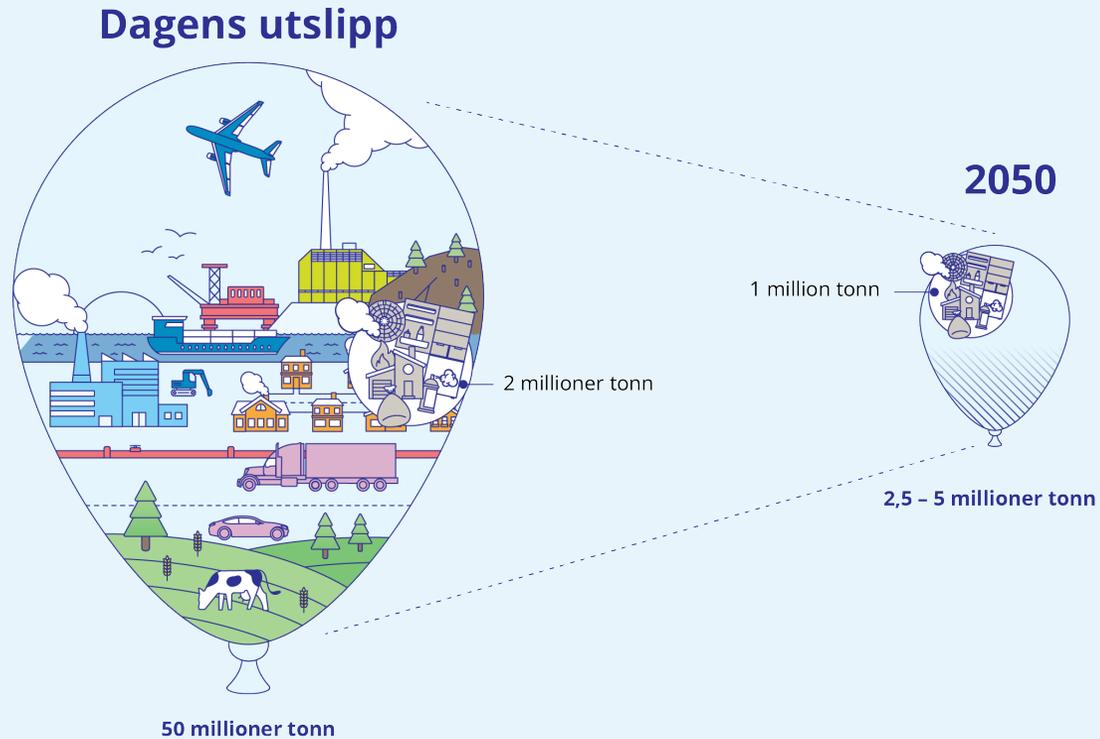
Særtrykk av NOU 2023: 25

Medlemmer

- **Martin Skancke**, leder
- **Kristin Halvorsen**, Cicero
- **Marianne Hansen**, Steigen Kommune
- **Gro Sandkjær Hanssen**, NIBR ved OsloMet
- **Audun Korsæth**, NIBIO
- **Ola Kvaløy**, Universitetet i Stavanger
- **Astrid Lilliestråle**, Enova
- **Lars Petter Maltby**, Prosess21
- **Eirik Newth**, selvstendig næringsdrivende
- **Klaus Mohn**, Universitetet i Stavanger
- **Signe Nybø**, NINA
- **Camilla Skjelsbæk Gramstad**, Elkjøp Nordic
- **Erik Trømborg**, NMBU

Ambisjoner for 2025

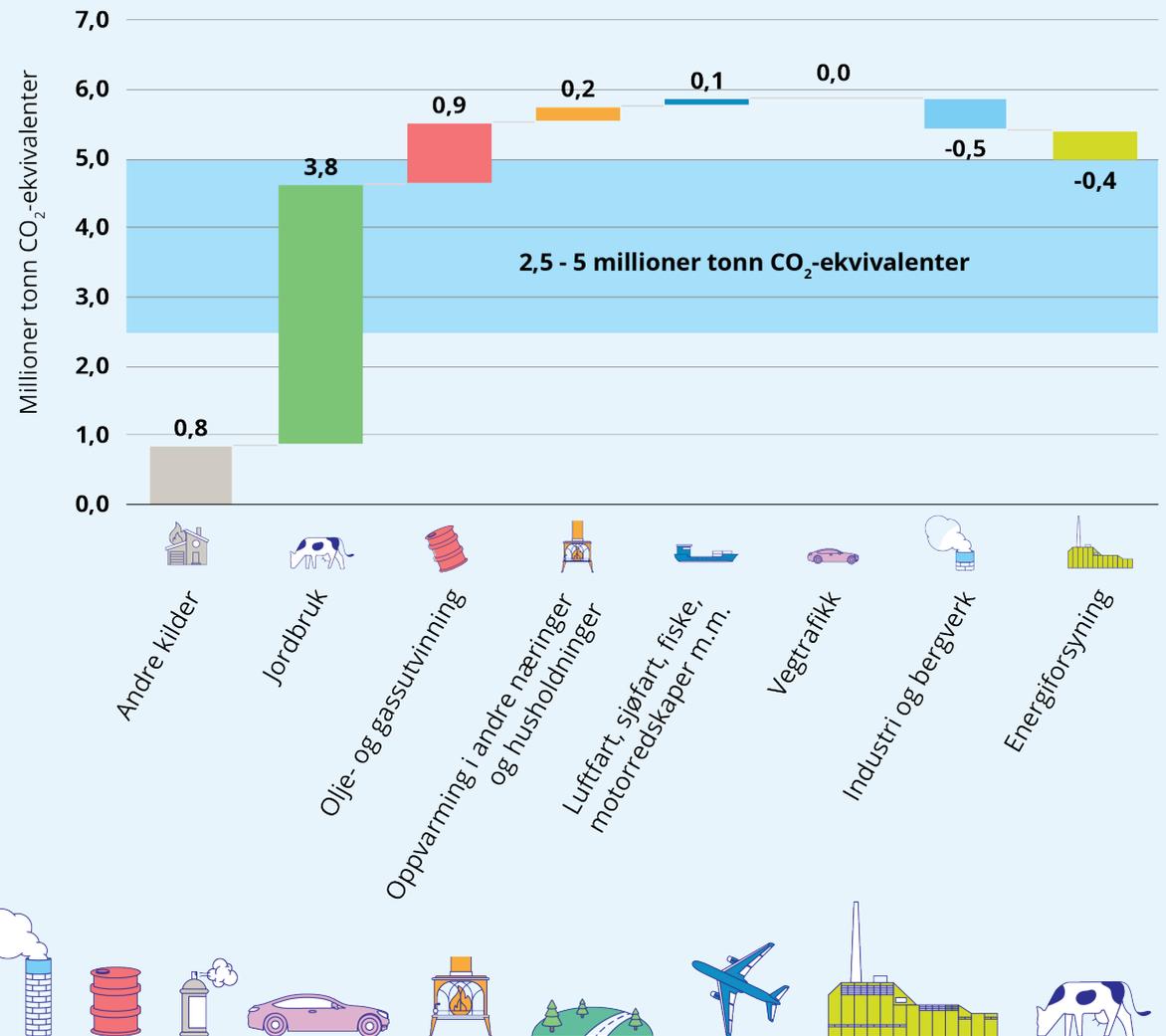

- Utvalget foreslår presisering av målet i klimaloven
 - Tydelig mål for norske territoriale utslipp
 - Drøfting av bruk av fleksibilitet (kvoter)
 - Egne mål for henholdsvis utslipp og opptak i sektoren for skog- og arealbruk
- Eget mål for forbruk
- Økt internasjonal innsats, klimafinansiering

Viktige veivalg – særlig petroleum og jordbruk

- Gitt målet er det langt færre veivalg enn utvalgets mandat kan gi inntrykk av
- Særlig avgjørende veivalg knyttet til petroleumsvirksomheten og jordbruket
- Ikke rom for utslipp på dagens nivå i jordbruket og i tråd med utvinningsprognosene for petroleumssektoren selv om alle andre sektorer har redusert utslippene til tilnærmet null

Ressursknapphet - binder alle sektorer sammen

- Areal
- Energi
- Biomasse
- Kompetanse
- Utslippsbudsjett
- Mineraler og metaller

Infrastrukturindeksen

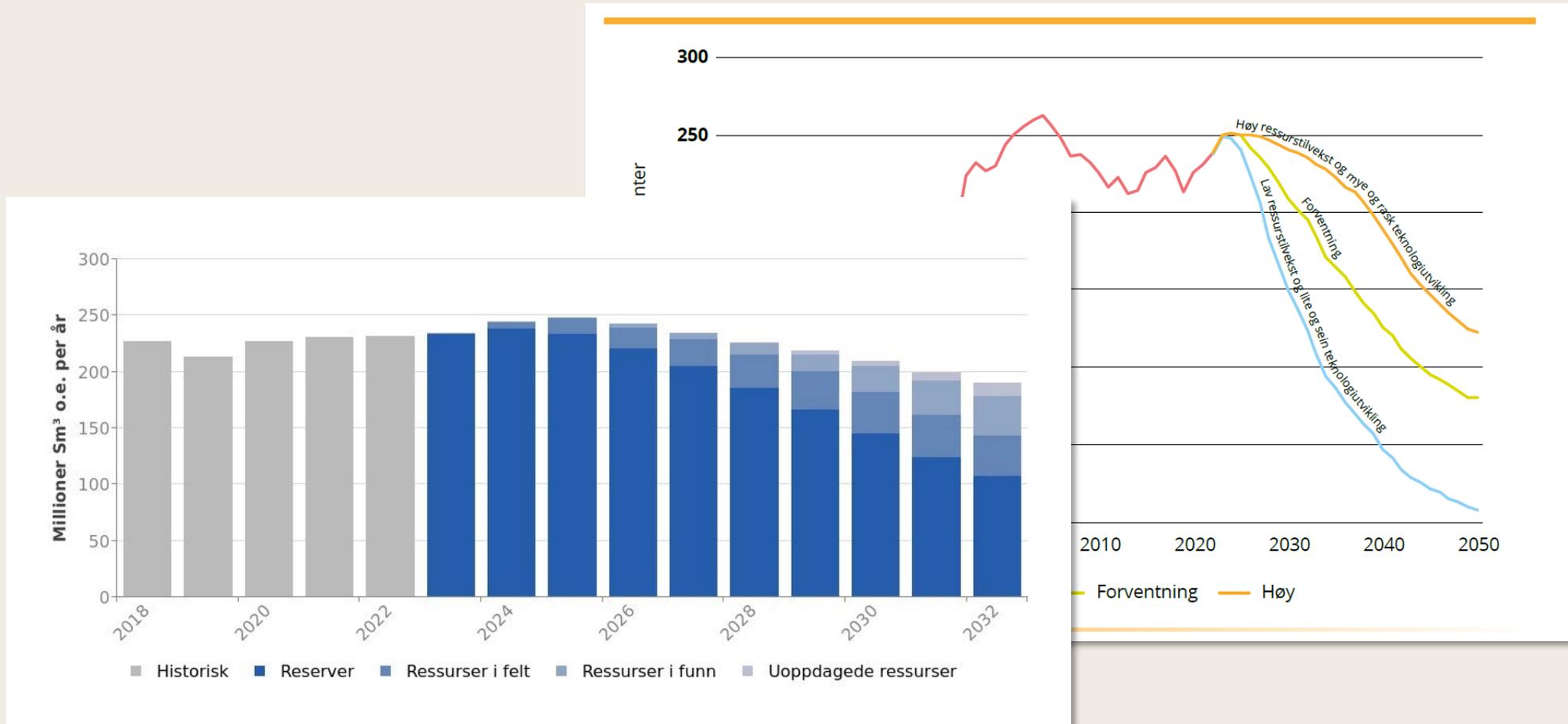
2022

- 0 ingen infrastruktur i nærmeste omkrets på 1km i diameter.
- 1-3 lite infrastruktur
- 4-6 infrastruktur tilsvarende små tettsteder eller bygder
- 7-9 middels store byer
- 10-13 storbyer

5

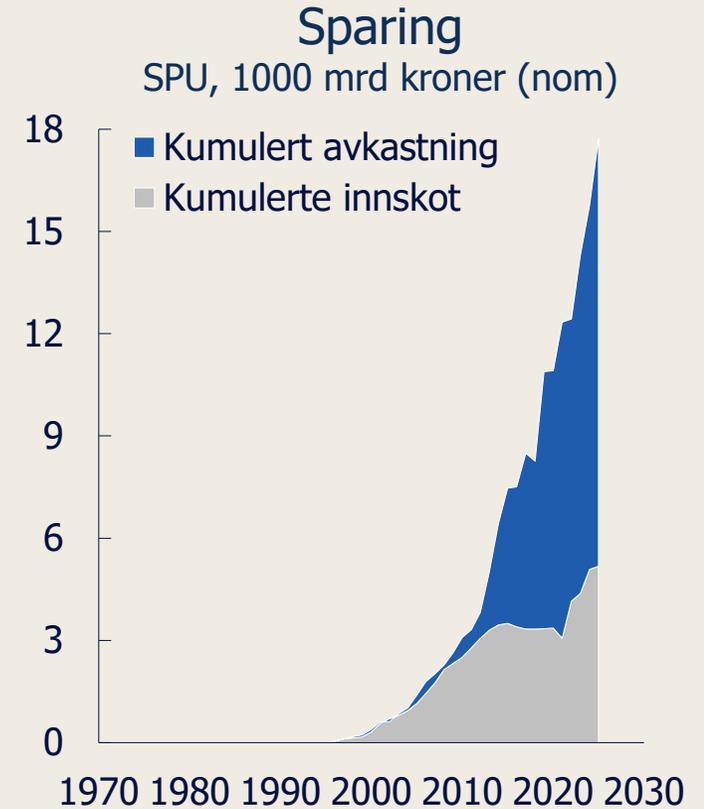
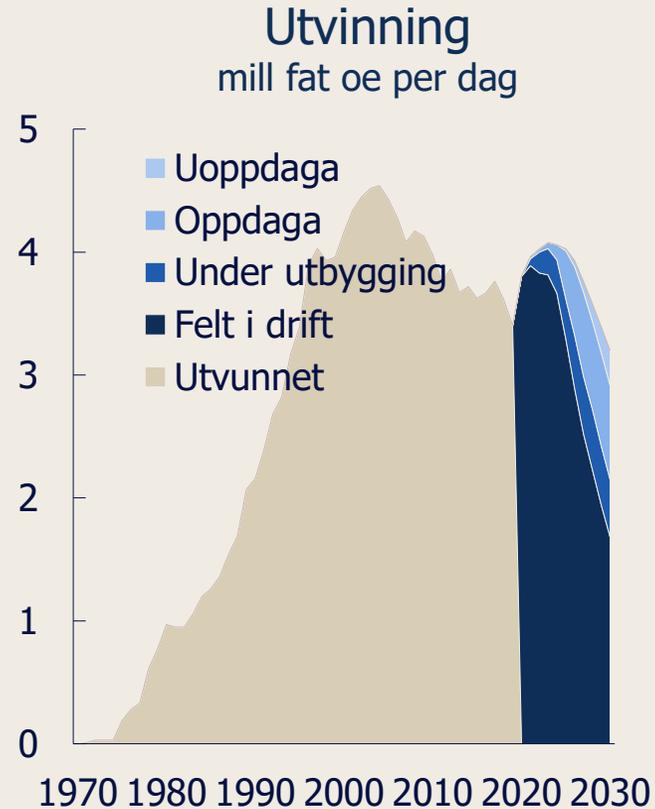
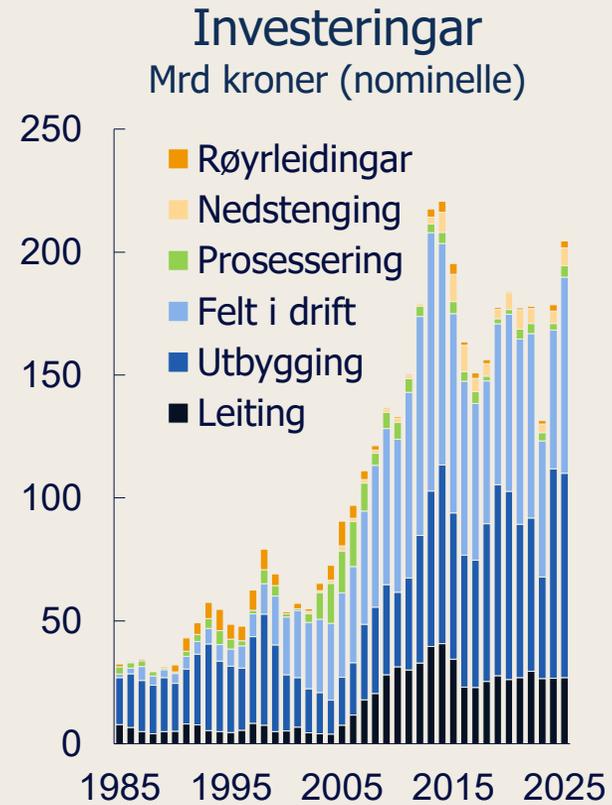

Utvinning av olje og gass

Nytt oppsving for oljeverksemda

Ei bølge av nye utbyggingar. ... men så går det nedover

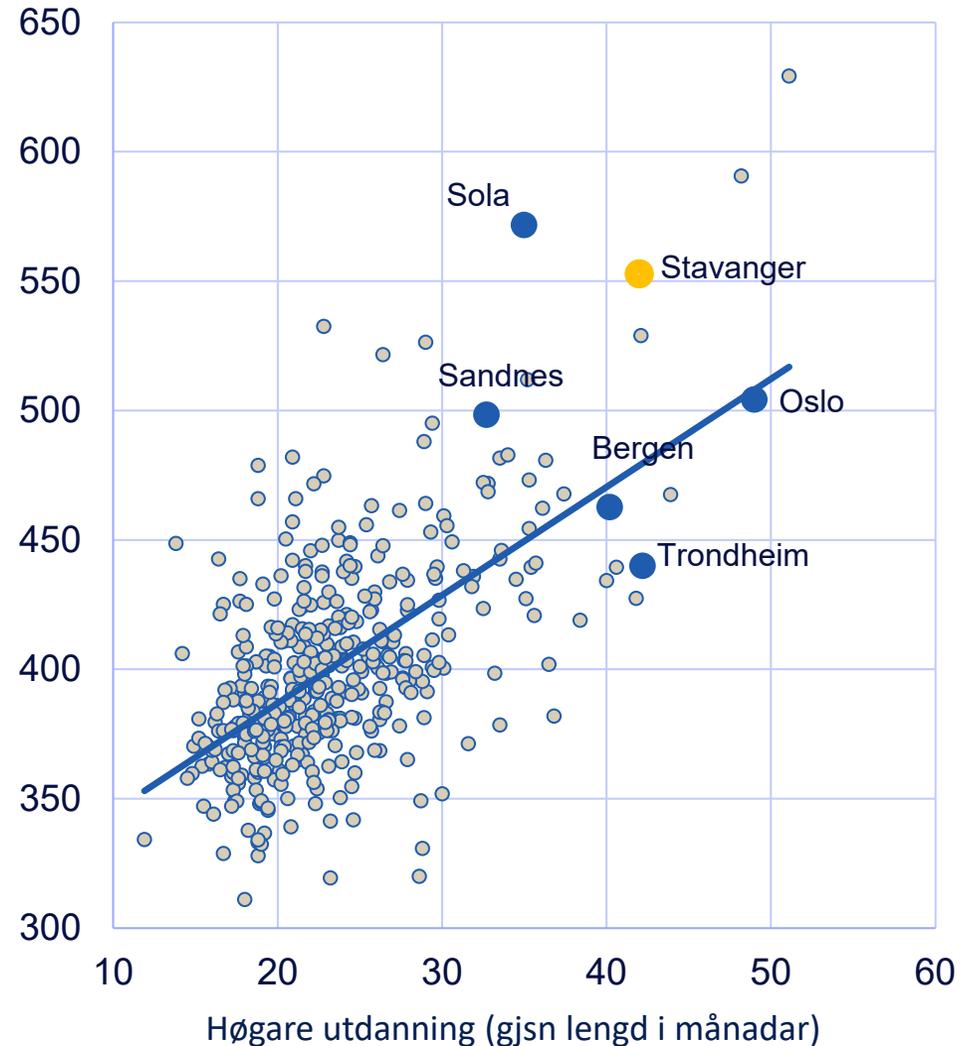
Ressursbasert rikdom reiser utfordringar

Status for Stavanger – og Rogaland

- Høge løner og kostnader
- Einsretta næringsstruktur
- Motstand mot omstilling
- Ufråvikeleg stagnasjon
- Etterslep i infrastruktur
- Regional rivalisering

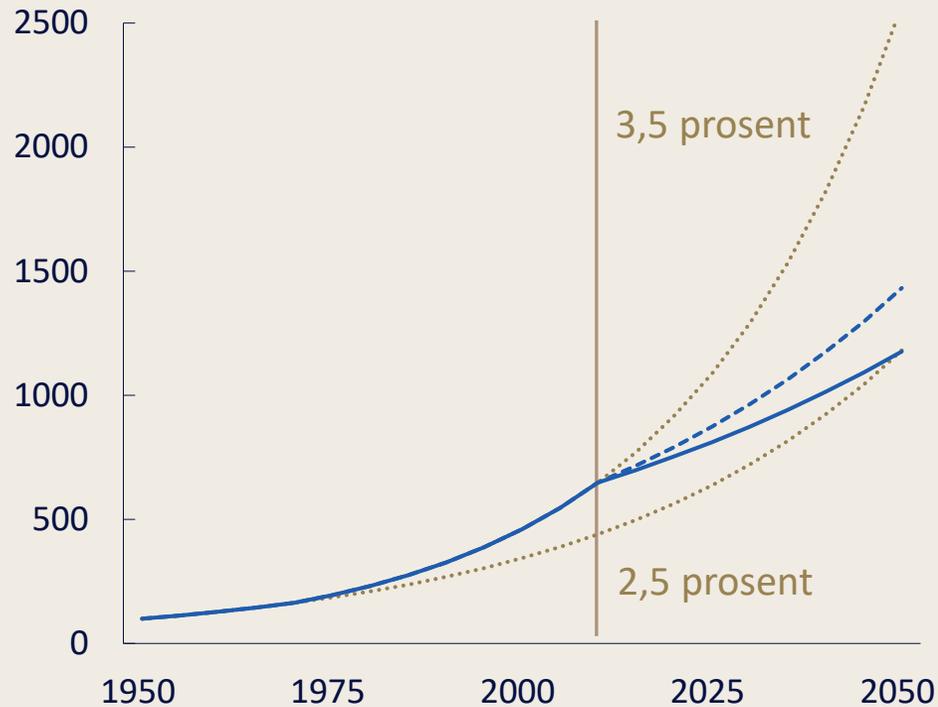
Utdanningsnivå og årsinntekt... ... i norske kommunar

Gjns årsløn (1000 kroner)

Kva skjer når oljealderen er bak oss?

Den ressursbaserte veksten kan ikkje halde fram

Aftenposten, 1. januar 2020

<https://www.aftenposten.no/verden/i/rAXoXw/etter-boomen>

Aftenposten A-magasinet Osloby Sport Meninger Klaus Meny

– Fordelen med at ting har nådd det absolutte bunnpunkt, er at det bare kan gå oppover. Det kan man ikke si om andre byer.

De som vant, og de som tapte

Del 1
Utenfor metropolens murer
Kløften mellom by og land blir større og større. Forsker råder folk i distriktene til å flytte.

Del 2
Distriktsoppturen
Landsdelen er blitt stemplet som Norges økonomiske sinke. Nye tall forteller en helt annen historie.

Del 3
Etter boomen
En av Europas rikeste regioner endte opp i fattigklubben. Vil norske oljebyer lide samme skjebne?

Samfunnsøkonomisk lønsemd

Brei evaluering av fordelar og ulemper – for samfunnet

- Direkte verknadar**
 - Fordelar og ulemper for dei som eig og driv
 - +** **Indirekte verknadar**
 - Effektar på tilknytte verksemdar (ringverknadar)
 - +** **Eksterne verknadar**
 - Verknadar utan ein marknad, som ingen tek omsyn til
-
- =** **Samf. øk. overskot**
 - Sum av alle verknadar, målt i dagens pengeverdi

Universitetet
i Stavanger

- Vindkraft til havs, botnfast og flytande
- Mineralutvinning på havbotnen
- Karbonfangst og lagring
- Havbruk (offshore)

Universitetet
i Stavanger

Takk for at de hørte på!

@Mohnitor